

Karaliaucziaus Broliams Lietuwininkams Žinės parnešas.

N° 38.

Karaliaucziuje, 19. Septemberi

1865.

15. Nedėdienėje po šv. Traicės.

Evangelija: Matt. 6, 24—34.

Gromata: Gal. 5, 25 iki 6, 10.

Jozėpas išguldo savo Draug- kalniū Sapnus.

(Persikaityl 1 Moiz. 40 Persf.)

Anday mes palikom Jozėpą, tą wiernąjį ir Dievo
bįantįjį Jaunikaitį, Kalėjimo Tamsoje, o mes jį ir šendien
dar czepat teb' randam. Ale i šitą jo Tamsą jau
prabėda jam lyg koke Nusra prabrėpti, tacziau taip
menkay ir silpnay, jog žmogiškoji Ukis tai tikl mos ne
mos, o ir tikl su Tikėjimo Pagalba te istengia primatyti;
bet beweil toji ir wėl rodos powisam prapūlusl. Wies-
pats prigatawija savo wierniems Tarnams Pabaigą
jū Wargū Kartais labay pasleptay; taip tenay, kaip ir
wisur, o ir prie tawes, tu Diewo Dufel. Š tą pati
Kalėjimą, kur Jozėpas buwo, pareit du Karaliskū Ka-
liniu, aukštu Kamarponiu, wiens Užweizdas ant Karaliaus
Gerimū, antrasis ant jo Walgiū. Dgi at, mums taip
šiczion Diewo Žodis, kaip ir šiokie Swieto Nusidawimai
gana tankej pasakoj, koke šlidi Usla Karaliū ir Aukš-
tujū Palioziose esanti ir kaip weikej tulasis tujū, kurie
cze rasi pilni Didystės waikšcioje, umay ir ney mislite
ne be mislidami parpūle, ir iš Szlowės i Kalėjimą, beje
tiesiog i Smertį parėje. Toke n'istikima yra wisa
Swieto Palaima ir tikl kaip kokiūs Kwietkūs Žiedas
greitay pawystąsis ir nukrintąsis.

Prie šitū dwiejū Kaliniū gawo Jozėpas Užweiz-
dėjimą ir Tarnawimą. Wiens Rytą jisai pas jūš
ieidams rado jūdu abu smutnu, ogi cze tūjau issirode
jo mellingoji, arba geriaus sakant Diewo Meiles pilnoji
Szirdis, nusismutnijanti su Smutnaisis, ir meilidams
jūš palinksminti arba kūmi gelbėti, klause jis Priežasties
jū Smutnybės. Dgi jūdu ir atwėre jo Weilingumui
sawo Szirdi ir pasifake, kad kožnas jū dwiejū dymną
Sapną turėjęs, kurs jū Szirdis labay susudings, o dabar
jūdu Kalėjime budamu ne galincziu pas egiptiskūsius
Sapnū. Šguldytojus nueiti ir Šguldimu sawo Sapnū
įpłoti. Tokiū Žmoniū tenay daug rados, kurie dėjosi

aukštesnę Šminti už kitus turi ir jiems Sapnus išgulde,
jūš prigaudami ir jiems wisokiū pramanytū Daiktū
sumelodami. Bet juł kadangi Žmones tokiems Pra-
monėms dar šendien musū Keikšciojystėj taip labay
wierij, tay ne galim dymwiti, kad tai jū labaus ten
jau pirm keliū Lukstancziū Metū tamšioj egiptiskoj Pa-
gonystėj nusidawe.

Ale Jozėpas jūš pamokin apie šitą Dalylą ir
jiems aukštesnę Šminti pridūdamas jisai pradėda liuditi
apie aukšciausijį Dangaus ir Zemės Wiespati, wisi
wienatijį gywąjį Diewą, nū kurio wienat pareiną apie
tie prarakiskieji Sapnai, kureis jis Žmonėms Kartais
noris sawo šwentąjį Walę iskreikšti, ale todel ir wienat
nū jo pareiną ir Sapnū Šguldimai. Tangi ney wiens
Žmogus ne galis Sapnus išguldyti, o todel ir Egi-
pcionū Šmintingieji tai ne gali, bet tiklay tie, kuriems
tai gywasis ir wienatijis Ponas Diewas per sawo Dwasę
futenkās. Tangi Jozėpas apfakė Kalėjime Wardą ir
Žodi Pono Diewo Aukšciausiojo.

Apie Sapnus bey jū Šsimanimą mes jau atsi-
kartodami esme kalbėję, butent Šguldimu 1 Moiz. 28,
12 bey 37, 5. To, kas ten pasakhta, reik šiczion atsi-
miti, ale tam ši Kartą dar tikl tiek norim pridėti: Minau
ne wierik wisokiems Sapnams ir Sapnū Šguldytojams,
bet weikiaus tikl Wiespaties Žodžiui. Amen.

Witru Pirm-Apsakimas.

Szime Czese, manding tikl mos pirm Poro Mėnesiū,
yra musū Kupczystės Ministeris, Grows von Šhenplis,
(ištart "Štsenplits") pradėjęs, wisur musū Zemės
šale Turiū Štėgiū, arba didziū Upjū prie didziū Kup-
czystės Miestū, kur daug Sziepjū ibeg arba išbėg arba
susirinkusios randas, kaip antay ir prie Klaipeđės, tokias
Kartis su Karunomis arba kitais bile kokeis, ar nulei-
dziamais ar užtraukiamais Ženkla is itaisydinti, kureis
jis wis dūd nuženklinti, kad rodos, buł po Trumpo
didele Wietra norinti pakilti, idant Sziporei galėtu pasi-
saugoti, ir kad jie toliam Ženkliui ant Karties arba
Masto Wiršaus užtrauktam esant, kursai prisiartinancę
Wietrą paženklin, jie tą jiems grumzdančesę Priegadą
numanydami, galėtu pirma palaukti, kol toji praėjusi, ir
jie ne privalptu Wietrūs ir Wilniū Smartkumą ant

Juriū pertrivoti, kurios jū Sziepiš galėtu sudaužyti ir jū Tarvorus kaip ir Žmones paczius ant Juriū Dugno nugramzdinti. Ale dabar iš Kalewjo Skaitytojų begu kelintasis norės klausti: „Kaipgi ben galima, ateisenczeje Wietrą Dieną arba keles pirm to išpažinti?“ Dgi ant šito Klausimo mes Žums atsiliepdami norime kiek galima tą wisą Dalylą aiškėy išguldyti.

Musū wisas Žemės Apškritumas yra Dru arba kaip ir kitur sakoma „Gaisu“ apdengta. Ale ficzion mes Dru ne tai wadiname, kas tūm Žodziu šėip paženklinama, butent Lytu ar Gėdra, tangi ir ne tai, ką Wofėczi tūm Žodziu „Wetter“ wadin, bet tai, ką mes kwėpūdami pro Burną arba Nosi i sawę itraukiam, o ir wėl išleidžiam, tai esti tai, ką Wofėczi „Lust“ wadina. Bet kadangi Lietuwiniškai papratę tūm Žodziu „Dras“ daugiausėy Lytu bey Gėdra paženklinti, kaip antay sakydami: „piktis Dras“ tai butu Lytus, Dargana arba Žiemoj Sniego Pustimas ir kas tam lygu, o kad sakoma: „gers arba gražus Dras“, tai butu tiek, kaip „Saulėta“, „meilingas Saulės Szvietimas“; „tykus Dras“ tada, kad ne wėjota yra ir kas tam lygu: tay mes ficzion tūjau iš Pradžios apsisakom, kad mes šitame Išguldime tūm Žodziu „Dras“ ne Dangaus Išsiweizdejima, ne Lytu, arba Gėdrą paženklisim, bet wis ikwiepojamaži arba iškwiepojamaži Drą arba Gaisą. Toktai mes pasakom, idant apie tą Dalylą, kuri išguldyti norim, susišnekėti galėtumbim, ir Skaitytojei wis permanytu, ką Rasėjis sakyti norėjęs. Tangi mes sakom: Musū Žemės Apškritumas yra Gaisu arba ikwiepaujamažu Dru apdengtas. Same Gaise arba Dre kaba arba plaukia Debėys, taip kaip koks Daiktas Wandenij, o kad tame Paukštelei plaukia, tay mes sakom: jie lesia.

Tangi Paukščių Wėlimas tai yra Plaukimas Dre. Taip, kaip Žuwis Wandenije plaukia, taip plaukia Paukštis lėkdams Gaise arba Dre, ir kaip Wandū Žuwi nesa, taip nesa Gaisas arba Dras Paukšti, o kaip Žuwis tiks Wandeni i sawę itraukdama gal gywa pasilikti, taip ir mes podraug su wisais Gynoleis ant Žemės galim tik Gaise arba Dre, tą itraukdami, gywi buti. Kad šitas Dras Tykoje yra nesijubindams, tay mes jo pomisam ne jaučiam, ale kad jisai teka arba bega lyg kaip koke dide Wandens Crowė, iš wiendės Szaliės i kitą, tay mes ji ant sawo Kuno jaučiam; tay mes ji girdim per Medzius šlamščiant, o mes tada sakom: Wėjas puzia. Tangi Wėjas, o ir smarčiausias, kit Nieko n'iera, kaip sujubintas iš wiendės Szaliės i kitą tekas Dras. Bet Wėjas, tai yra tas Daiktas, ant kurio Žmones Sziepmis per Jures kėgantieji tur labay daboti. Nesa Wėjas Sziepiš waro ir gabena iš wiendės Juriū Szaliės i kitą ir iš wiendės Žemės i kitą; ale Wėjas, kad jis smarčius pastoj, prikel ant Juriū ir bais dideles Wilnis, kurios ir driucziū driucziusejė Sziepi i Trupuczius gal sudaužyti, o ir sudaužo, ypaczen tada, kad Wėjas jė kur nois ant kokišs Seklumės užwaręs,

ir Wandū Sziepi jau ne be nesa, bet ji lyg kur i smegusi nesiudina. Tada wis wiena Wilnis po kitės atėjusi iš Pradžios Sziepi Mazumą pakel, ale ir wėl ant Grunto pameta, jog Sziepije wisas tur sulūsti ir sutrukti; ale potam, kad Wilnis jė jau neb' istengia pakelti ir toliaus ant Seklumės wartyti, tay jos iš Sziepiės wis wieną Struki po kito išdauzia. Tangi mes matom, kaip tai Sziporiams naudinga butu, jey jie wis pirma galėtu žinoti, ar koke Wietra ketanti pakilti, arba iš kur toji ketanti pareiti. Nesa toktai pirma žinodams Sziporius galėtu pagal tą išitaisyti, ir kur nors Šbėgije ir Užksmije budams palukėti, iki tą kylančiji Wietra perėjusi.

Bet tūmi dabar wėl ant to paties Klausimo par-einam: „Kaip galima, prisiartinanczeje arba pasidarysenczeje Wietrą arba Wejo Umarą pirma žinoti?“ Atsakimo ant šito Klausimo jėškant reik pirma to atsiminti, ką mes pirmay apie Weją sakem, butent, kad tas yra tekas arba iš wiendės Szaliės i kitą bėgęs Dras arba Gaisas, lyg koks didelis Dwanas. Bet Priežasczei Gaiso Tekėjimo arba Bėgimo yra kone tie patys, kaip prie Wandens. Pasistatyk du Ryku šale kits kito, wieną tuščia, antraji Wandenim papilditą, arba dar geriaus taip: Mislis, kad tu du Ezeru arba Prudu šale kits kito turėtumbei, ir Grabe butu traukta iš wiendės Ežero i kitą, o taip wiename kaip ir antram Ežere butu lygėy aukštay Wandens tay toj Grabėj, abiejū Ezerū Tarpe gulincioj, Wandū tykay gulėtu; ale kad tu iš wiendės Ežero butumbei Wandeni nuleidęs, taipo, kad Wandū tame žemjauš stowėtu, ne kaip antrame, tay Wandū iš antrojo Ežero, kuriame jis aukščiaus stow, pagautu išilgay anšs Grabės i antraji Ežerą bėgti, ir bėgęs pirmjauš ne apsisototu, iki kol Wandenš Wirpus abiejūse Ežerūse i Lyguma butu parėjęs. Bet Lygumui pilnay pasidarius, tay Wandū bėgęs apsisototu. Lyg taipojau nusidūd ir su Dru. Kad to kur nors didele Daugybe susikimpuši, o kitur wėley didesnis Dufstums pasidaręs, tay pasidaro Dro Crowė, tekanti iš tōs Szaliės, kur ansai Dirštumas pasidaręs, i tą, kur didesnis Dufstumas randas. Tangi kad mes šendien žinoti galėtumbim, kur šitame Ukiēs-Mirkšnije, kuriame Skaitytojis šitus Žodzius skaito, Dras tirstesnis, kur šystesnis, arba kur Dro Susikimpmas, kur Dufstumas randas, tay mes ir galėtumbim žinoti, kad wėkėy turėšenti Dro Crowė, tai esti Wėjas pasidaryti. D jū didesnis Škirtums tarp Dro Dirštumo abiejūse Wietose randas, jū smarcesnis tur Wėjas pastoti.

Todėley regima, kad ant Sziporystės Naudės geray butu, kad galima butu Dro arba Gaiso Dirštumą arba Dufstumą tose Wietose žinoti arba patirti, kur link Sziporius nor bėgti. Ale tai ir yra galima, butent taipo: Aukštay Mokitieji yra jau pirm ilgū Ežesū toki Daiktą išmisliję, kuriūmi galima Gaisą arba Drą swerti ir iš to išpažinti, ar tas kokių Wietoj esąs sunkus, tai esti

tirštay susikimšes, arba ar jis cze skystas ir lengvus esąs. Bet šitas Swerimo Rytas wolkštay wadinams pagal gryškštąjį Kalbą: Barometer. D jo wisas Staisimas yra tasai. Stikline smulki tiesi Kura imama ir pastotoma, kokiū dwiejū Pėdū ilga, ale ant wieno Galo, butent apatiniojo, aplenkta. Ant šito aplenktojo Galo stikline, Widuj tufczia Kulka arba Dėžele pritirpita randas, ale taipo, kad iš tōs Dėželės arba tufczios Kulkos Skylė i pacę Kurutę weda. Tangi wisas tas Rytas, kurs wadinams Barometeris, išsweizd lyg koks ilgas stiklinis Pypkis, ilgoji Kura tai lyg Pypkio statine Lazda (arba Mudstikis) apatinysis Aprėtimas lyg Pypkio Szwankule, o pritirpytoji Kulka arba Dėžė lyg Pypkio Galwa. Szita Kura ję padarant iš Pirmo abelnay pripildoma gwynju Sidabru, tada jōs tiesusis Galas užtirpomas, taipo kad cze ney Krislytis Dro arba Gaiso ne gal persiweršti, tacziau aplenkstis Galas su sawo atwiraje Kulka arba Dėžute atwirs pasiliekt. Tada ta Kura attiesiama, taipo, jog jōs ilgasis tiesusis Galas aukštyn o aprėstasis su sawo Dėžute žemyn pareit. Ale tada išbėga gwynasis Sidabras pro aną atwirąjį apatinį Galą arba pro Dėžutę, tacziau ne powisam. Didelis Dalyks gwynojo Sidabro pasiliekt anoj Kurutėj be kabas ir n'isteka laukan, o ir Dėžute pasiliekt pilna gwynojo Sidabro. Ale tai iš to atsieit, kadangi tas Dufstums Kuroj, kurs dabar tarp užtirpitojo Stiklo Galo bey tarp gwynojo Sidabro pasidareš, powisam tufczias yra, taipo, kad ney Krislytis Dro arba Gaiso tame ne randas, bet ant antrojo atwirojo neuztirpitojo Galo su Dėžute spaudzia Dras taipo, kad jis gwynąjį Sidabrą ištėkti ne leidzia, tai esti: Dras, iš Wiršaus ant ano apatiniojo, aprėstojo, atwirojo Kurōs Galo bey ant atwirošės Dėžutės spaudziąsis, yra powisam lygey tofsajau sunkus, kaip gwynasis Sidabras wisoj anoj Kuroj esąsis, arba kitaip sakant: Dras, ant atwirojo Dėžutės Galo spaudziąsis, atsweria gwynąjį Sidabrą, antrame ilgame užtirpitame Kurōs Gale esantij. Tangi žinant, koks sunkus gwynasis Sidabras ant ilgosės užtirpintosės Kurōs Szaliės esąs, tay tūmi podraug ir žinoma, koks sunkus Dras, ant antrosės tai esti atwirošės Kurōs Szaliės arba Dėžutės spaudziąsis, esąs.

Ale jey tai ismanėte, ką mes iki czion išguldėm, tay dabar jau ir ismanykite, kad Gaisas arba Dras ar šiokiu ar tokiu Budu tirštesnis arba sunkesnis pastojės budams tur ir jū labjaus ant atwirošės Kurōs Szaliės spausiti, o tada antroj Kurōs Szalij, arba ilgame užtirpitame Gale tur gwynasis Sidabras ir jū aukšciaus lipti arba pasifekti. Dgi prie šito antrojo Kurōs Galo yra Lenkute pridrutinta su Drukšmeleis ir Coleis, kurie parodo, taip aukštay gwynasis Sidabras wirputiniame užtirpitame Kurōs Gale fileš arba kiek jis žemyn nusileidės, o kadangi gwynojo Sidabro Pakilimas rodo Dro Sunkumą arba Spaudimą, tay iš to, kaip aukštay gwynasis Sidabras stow, ir wis išpažystama, koks sunkus Dras

esąs. Dgi Mokitieji yra išdaboję, jog wisuczės, kad gwynasis Sidabras užlipitoje Kuroje staiga žemyn leidzias, arba kitaip sakant, kad Dras, kurs ant antrōs, atwirošės spaudzia, gwynąjį Sidabrą ant užtirpitosės Pusės atswerti negalėdams, staiga lengwesnis pastojės, tay ir wis yra Wietra pakilusi. Šį ko tai atsieit ir iš ko tai wis kas Sykt taip tur buti, tai Jus beweit išpažysite atsimindami, kad wisados Wietra, tai esti smarki Dro Growė tur pastoti, kad Dras wienoj Wietoj daug tirštesnės ne kaip kitoj pastojės, nesa tada jis pagaun iš tirštosės Szaliės i tufstesneję Szalį smarken tekėti, ir n'apsistoj tekėjes, iki kol tarp abiejū Szaliū Dro Lygums pastojės. Tangi, kad prie musū anam Dro Swartije užtirpytoje Pusėje gwynasis Sidabras greitay žemyn leidzias, tay matom, kad Dras gwynąjį Sidabrą atswerti n'isteng, budams lengvus pastojės. Tangi iš to regima, kad prie musū Dro Dufstums yra pasidareš, i kuri tur iš kitū Szaliū Drs atwinti ir taipo Wietra pakilti.

Bet dabar musū Pons Kupczystės Ministeris yra per wisą Prusū Žemę, o ir kitose Žemėse, šen ir ten didziausius Miestūs karaliskū Urėdininkū pristatės, kurie wis kas Dieną, o rasi ir kelis Kartus per Dieną tur i Berlyną per žabiniį Pustą arba Dolraši Žinę nulakinti, kaip tenay Barometeris, tai esti anš išguldystasis Gaiso arba Dro Swartis stowis, tai esti, kaip aukštay gwynasis Sidabras anoj Kuroj esąs pasikeles, ar aukštay ar žemay; arba ar jis kylaš ar žemyn einas. Dgi Berlyne taipo wis iš wien patirti gaunant, kaip kas Dien ir kas Adyna wisur Dras ar lengvus, ar sunkus esąs, ar lengwyn ar sunkyn einas, tay cze ir galima numanyti, ar weikay Dras iš wienōs Szaliės i kitą tekėti pagausės, tai esti: ar Wietra pakilsenti, o ir iš kokiōs Szaliės ji pareisenti. D todeley tai yra Szipornstei ant didziōs Naudōs, kad Sziporius ant anōs Wietrōs Kartiēs pasiziurėjes tūjau gal žinoti, kaip su tūm Dalyku stow, nesa Sziporius gal iš to, kad ir ne wisados, tay norš kelintą Syktū nū Priegadōs pasisaugoti.

Bet cze rasi kas mus dar norėtu paklausti: Ale kaipgi tai ben nusidūd, kad Dras arba Gaisas ne wisados lygey tirštās arba lygey sunkus pasiliekt? Ant to Klausimo mes ne labay daug, bet tik tiek te galim atsiliepti, kad Priezasczei šitū Dro Persikeitimū yra tuleriopi, o ir ne wisados žinomi. Nesa tame aukšciausis Swieto Waldonas lyg kokiōj pasleptoj Darbawietėj sawo Darbą dirba, kur žmoniū Protas dar tik menkay istengia jo dymnases Pasleptines israšti. Tacziau Porą Priezascziū mes cze paschysim, norint geray numanydami, kad mes tūmi ant pilno Išpažinimo wiso Grunto ne parcinam. D tai taipo: Kad kur Saule geray šilditi pradėjusi, tai Szilima Drą daugiaus spleczia ir platin, ne kaip kad tas kaltesniam Pasilaikime pasiliekt, lyg kaip Szilima ir Plunksnū Pukus išspleczia ir papurin, taipo, jog jū Krwa daug didesne pastoja, ne kaip ta pirma

burusi. Arba dar geriaus: lyg kaip Karštis merdantijį Wandeni i Garus pamerčia, kurie karšti budami daug daugiaus išsiplečia ne kaip patš Wandu buwęs ir fitokiu Budu garinės Masynės, waromos. Tangi kad kur Drs atšyla, tay jis wis macniaus išsiplešdams wis toliaus werzias ir wis daugiaus Talpōs ir Ruimo jētko, ir todel wis daugiaus ant atwirofēs Pusēs Dro Swar-czio arba Baromēterio spaudzia, ne kaip šaltas budams. Atšilešis Dras wis toliaus išsiplešti werzdamasi tūmi ir lengwefnis už šaltaji pastojēs wis ir aukštyn kelias per sunkesniji šaltaji, kaip mes tai ant šiltū Garū ir Dumū matom, bet šiltamjam Gaisui arba Drui taipo pašikeliant, tay i jo Wieta werzias žemay wēley šaltasīs, kaip tai tarp dwiejū Stubū regima kuriū wiena pašildita, o antroji šalta yra. Toktai jū geriaus išpažinti norēdams imkis degancę Žwakę atwerk Duris tarp šiltosēs bey šaltosēs Stubōs, laikyl Žwakę aukštay Angoj, tay tu matysi, kaip Žwakēs Liepsnele iš šiltosēs Stubōs ant šaltosēs linkay linksta ir traukias, o iš to regima, kad šiltasīs Dras pašilditoj Suboj aukštay pašikeles budams Wiršuj pro Angą i šaltaję Stubą werzias; ale Žwakę žemay Angoj laikant matai, kaip jōs Liepsnele ant šiltosēs Stubōs linkay traukias, iš kurio Daluko regima, kad Apaczioj šaltasīs Dras iš šaltosēs Stubōs i šiltaję werzias. Tangi Per Dro Atšilimą bey Atšalimą randas daug Sykiū Persikeitims Dro Tirštumo bey Skystumo, o todeley ir Wējo. Ale ir dar kitū Priežascziū randas, iš kuriū tokie Dro Persikeitimai pašidaro, kaip antay Myglēs arba wisokiū Garū ir Drėgnumōs Pašikelimas aukštyn i Drą, Paklms Perkunijōs, ale ir dar daug kitū Daiktū, kurius Mokitieji dar n'iera išmastyti galeje, o ir tokiū, apie kurius jie lyg apie kokes Diešpaties Pasleptines dar Nieko ney žinote ne žino. Ale jau Priežasczei Wējū ir Wietrū, butent Dro Sunkumas ir Lengwumas, Tirštumas arba Skystumas, Išsiplatinimas arba Susitraukimas, t'esie kokie ēsq, mums pakant žinant, kad Pons Diens Žmoniū Išminczei tą Nūjēgą, futekēs, Dro Sunkumą arba Spaudimą swerti ir iš to ateisen-czeję Wietrą jau pirma numanty, jeib jie nū tōs pašifaugoti galetu.

Wisofia Žine.

— Musū Diešpats Karalius yra 7 Septem-berī iš Badū-Badū parkeliaudams nū sawo Kelionēs, kurioje jis per keles Nedēles ne Namēj buwo, wēl i Berlyną sweikš pargryžēs, kur jī Žmoniū Pulkai linksmu Szukawimu pasweikino. Ale dabar jis i Raksū Pro-wincoj gulintijį Miestą Merseburg wēl iškeliawēs, Maniwerio pašijurēti, kurs šiose Dienose tenay laikomas. Pons Ministerpresidents v. Bismark yra 8 Septem-berī iš sawo Kelionēs, kurioje jis daugiausey wis prie

Diešpaties Karalius buwo, i Berlyną parkeliawēs. Dgi ir kiti Ponai Ministerei, kurie buwo Wasarōs Gžese ant Atšigairwinimo šen ir ten iškeliawē, yra i Berlyną pargryžē.

— Praėjusioj Nedēlej pargryžo musū Prowincōs Žalnieri iš Maniwerio, kurs šezion Porą Myliū nū Karaliaucziaus atstu šiose Dienose tape laikytas, wēl i sawo Garnizunus. Buwo pramanyta, buk prie šito Maniwerio keli Žalnieri ar šep ar taip nutrotiti, Galą gamę, ale tai Melai, ant Žmoniū Supykimo prieš Žalnieriū Dawadus pramanyti. Po Žalnieriū Pargry-žimo dabar tie iš jū, mes ne žinom, ar tikt nū Pesti-ninkū arba ar ir nū Raiteliū, kurie du Metu šlužijē, wis geray pašielgē ir sawo Szlužmą gražey išmoke, Namūn parleidžiami. Kiti gaun ir dar treczią Metą pašilkti. Reserwistai 43 cziojo Regimento, kursai ikišiol Holsteine, bey Lauenburgise stowējo, o ir dabar Lauen-burgise pašiliekt, yra po Maniwerio, ir ten laikytojo, 10 taji bey 11 taji Septemberi Gelžkeleis Namūn i musū Prowincą pargabenti.

— Egiptū Zemeje ypaczey tōs pėtnikej Szalij Kolerōs Ūiga šianczia smaugdama ir žawindama dar wis baifingiausey.

— Utarninke 12 taji Septemberi po Pietū pašidare ant Smeltēs, Klaipeōs Prymiesczio, didele Ugnis, per kurę Daugybe Butū, Galwijū o ir Žmoniū sudejē. Koks Szimts Šamyljū randas dabar be Pastogio.

Dowanos.

Manespi atsiunte:

1) Pons Kunigs Higrath iš Kalininkū ant Ewang. Pašuntinystēs nū M. L. iš R. 10 Dovel, J. L. iš P. 10 Sgr., E. G. iš P. 5 Sgr. už Pašunt. Laifkus 10 Sgr. — ant musū Neregincziujū Buto nū J. H. iš U. 15 Sgr. — ant musū Siratū Buto nū E. H. iš U. 5 Sgr. — ant musū Mielafird. Ūig. Buto nū M. G. iš G. 5 Sgr. — tai iš Wiso 11 Drl. 20 Sgr.

(Dar ne wiskas)

Upsakimas.

Gaspadorius Dowids Laukants iš Szilkojū, Jur-gaicziū Parapijōs, meilij sawo Grundstuki 25 Murgū prof. M. didel, tenpat gulinti, pardūti.

Preke Karaliaucziuje 19. Septemberi.

Rwiecei 60-75 Sgr., Rugei 45-55 Sgr., Miecei dib. 28-35 Sgr., maj 30-35 Sgr., Awijos 20-30 Sgr., Žirnei, rain 60-75 Sgr., balt 55-65 Sgr., Koputēs 16-21 Sgr., Szienis 32-35 Sgr. už Cent., Szaudai 16-20 Sgr. už Cent., Swiestas 10-11 Sgr. už Sw., Klaušei 5-5½ Sgr.